

Doc. MUDr. Jozef MARENČÁK, PhD.
Urologické oddelenie
NsP Skalica

MUDr. Miloš BUBÁN
internista,
gastroenterológ
primár odborných
ambulancií ŽNaP
Bratislava

Treba ju operovať?

Na obličke mi našli cystu. Je nebezpečná?

Milan

Doc. MUDr. Jozef MARENČÁK, PhD.

Predpokladám, že máte na mysli jednoduchú obličkovú cystu. Takú často náhodne objavíme pri ultrasonografii alebo pri vyšetreniach výpočtovou tomografiou. Býva väčšinou vrodená a len málokedy vyvolá bolesti v boku – aj to len vtedy, ak dosiahne väčší priemer. V tom prípade ju pod kontrolou ultrazvukom napíchame (punkcia) a jej obsah odsajeme. Súčasne do dutiny aplikujeme látku, ktorá zabráni, aby sa cysta znovu obnovila. Zárok je jednoduchý, robí sa v miestnom znecitlivení a trvá približne desať minút. V malom percente obličkových cýst môže byť prítomný nádor, preto vždy musíme odobrať tekutinu podrobiť ďalším vyšetreniam. Skúsený urológ však väčšinou dokáže odlíšiť nezhubnú cystu od zhubnej už z ultrasonografického vyšetrenia obličiek. Iný problém sú početné cysty obličiek – polycystóza. Je dedičná, postihuje obe obličky a môže sa prejaviť v detskom veku alebo až v dospelosti. Polycystózu spravidla často zápal a zlyhanie obličkovej funkcie. Pacientov s týmto ochorením musí stále sledovať urológ a nefrológ a sú kandidátmi na liečbu dialýzou, prípadne na transplantáciu obličiek.

Mám chronický zápal hrubého čreva

Zistili mi ulceróznu kolitídu. Choroba ma veľmi zaskočila. Len nedávno som sa vrátila z materskej a zrazu toto. Dá sa liečiť? Existuje účinná diéta?

Diana

MUDr. Miloš BUBÁN

Ulcerózna kolitída je nešpecifické chronické zápalové ochorenie hrubého čreva a konečníka. Presné príčiny vzniku doteraz nepoznáme, ale významnú úlohu pri ňom zohrávajú rôzne zápalové, protizápalové a iné modifikujúce faktory. Najčastejšie sa vyskytuje medzi 15. až 35. rokom života, čo je asi aj váš prípad, ale objavuje sa i vo vyššom veku. Cieľom liečby, ktorú riadi najmä gastroenterológ, je blokovat aktivitu faktorov podporujúcich ochorenie a posilniť aktivitu ochranných faktorov. Liečba je medikamentózna, teda aminosalicylátmi, kortikoidmi a inunosupresívami, v poslednom čase aj biologická. Chirurgické riešenie je nutné najmä pri komplikáciách, ako je masívne krvácanie, nepriechodnosť čreva a jeho perforácia.

Diéta by mala byť počas aktivity ochorenia bezvyšková, „kozmonautická“, v ťažkých stavoch na nemocničnom oddelení kompletne infúzna. Pite dostatok tekutín, jedzte stravu bohatú na vitamíny a minerály, ak je ochorenie v pokoji, tak aj vlákniny. Obmedzte alkohol a kofeín, umelé sladidlá, príjem tukov, korenisté jedlá. Užitočné môžu byť probiotiká, rybí a ľanový olej. Ak máte laktózovú

intoleranciu, vyhnite sa potrave, ktorá laktózu obsahuje. Spolupracujte s lekárom na vytvorenie individuálneho stravovacieho plánu.

Nepíšete, aký rozsah ochorenia máte. Ulcerózna kolitída má totiž pomerne pestrý klinický obraz. Najvýraznejším príznakom sú početné riedke stolice s prímесou krvi a hlienov. Za dvadsaťštyri hodín ich môže byť až do desať, v ťažkých prípadoch aj nad pätnásť. Ochorenie sa začína zväčša postupne, miernymi kŕčmi v podbruší a nutkaním na stolicu. Dostávajú sa pocity únavy, slabosti a málokrvnosť, pretože sa z organizmu strácajú elektrolyty, stopové prvky a minerály. Ale niekedy sa ochorenie objaví pomerne náhle a má ťažký priebeh s vysokými teplotami a príznakmi až zápalu pobrušnice. Asi jedna štvrtina pacientov máva len jeden atak, ale u troch štvrtín pacientov sa ataky vracajú – v našom podnebnom pásme najmä v jarnom a jesennom období. Priebeh ulceróznej kolitídy závisí aj od lokalizácie – postihnúť hrubého čreva. Niekedy zisťujeme iné, mimočrevné príznaky, ktoré môžu ochoreniu dokonca predchádzať o viac rokov, napríklad postihnutie kĺbov, očí či kože.

Bolia ma zuby

Pred troma rokmi ma začala bolieť horná štvorka, ktorá sa mi napriek resekcii a liečeniu zlomila a vypadla. Je pre mňa vhodný implantát? V posledných mesiacoch ma bolia aj zuby vľavo hore. Lekárka odstránila plombu z jedného zuba. Bolesti sa trochu zmiernili. Ako si mám zuby liečiť? Okrem toho sa mi na nich vytvoril nepekný hnedý povlak. Dá sa odstrániť dostupným prípravkami z lekárne?

Mária

MUDr. Aurel DUCKO

Položili ste tri otázky, tu sú tri odpovede. Mŕtvy zub, aj keď má vyplnený koreň, je od okamihu vybratia či odumretia „nervu“ bez výživy a stáva sa krehkým. Po resekcii sa koreň môže oslabiť ešte väčšími,

takže sa ľahko stane, že pozdĺžne praskne. Potom niet inej pomoci, ako ho vytiahnuť. Implantát je vhodná náhrada zuba aj v tejto situácii. Okrem estetického efektu zabránite tomu, aby sa susedné zuby začali nežiaduco skláňať a protiahly zub vrástol do medzery.

Jediné, ako si môžete sama „liečiť“ zuby, je, že budete dodržiavať správnu hygienu. Ak je zub živý, teda reaguje primerane na studené, môžu byť zapálené ďasná, čo spôsobuje citlivosť zuba na podnety. Treba skontrolovať aj vložku, či je dostatočne tesná, alebo či vám náhodou v poslednom čase nerobili plombu na protiahlom zube, ktorá je o kúsok vyššia a tento zub preťažuje. Príčin bolesti zubov však môže byť oveľa viac. Často sú ich príznaky nejednoznačné alebo ich pacient nesprávne interpretuje,

MUDr. Tibor BARTA, PhD.
primár I. ORL kliniky
UNB, LFUK a SZU

MUDr. Aurel DUCKO
zubný lekár,
Bratislava

čo nám spôsobuje problémy pri správnej diagnostike. Povlaku na zuboch sa najjednoduchšie a najrýchlejšie zbavíte profesionálnou dentálnou hygienou, nie kúpenými prípravkami. Máme k dispozícii rôzne čistiace pasty alebo pieskovanie, ktoré ho efektívne odstránia.

Rozbrázdnený jazyk

Môj problém je jazyk. Nie je hladký, na okrajoch je akoby porezaný a uprostred má dosť hlboké ryhy. Je to príznak niečoho alebo je všetko v poriadku?

Adrika

MUDr. Tibor BARTA, PhD.

Povrch jazyka môže byť individuálne tvarovaný. Ak nemáte subjektívne ťažkosti v jeho oblasti, sliznica je celistvá a bez defektov, necítite bolesť ani nemávejte krv v slinách,

nejde o žiadnu vážnejšiu chorobu. Niekedy tvar jazyka závisí aj od tvaru zuboradia. Najmä ak je jazyk o niečo väčší, „tlačí“ na zuby a jeho okraj sa môže meniť. Povrch jazyka môže byť aj rozbrázdnený, na jeho chrbte sú rôzne fyziologické nerovnosti, nachádzajú sa tam chuťové poháriky, takže vôbec nemusí ísť o patológiu. Spozornieť by ste mali vtedy, ak sa na povrchu jazyka (na hociktovej ploche – chrbte, spodine, okrajoch) vytvárajú defekty. Ide o slizničné zmeny, keď napríklad chýba

sliznica alebo ju nahradí iné tkanivo. Aj pri banálnej viróze sa môžu tvoriť bolestivé afly s krvavou spodinou. Väčšinou sa po odznení virózy samy strácajú. Ak defekt na sliznici pretrváva dlhšie alebo sa na sliznici jazyka vytvárajú zmeny, ktoré vyrastajú nad povrch okolitej sliznice, môže ísť o nádor – nezhubný alebo zhubný. Belavé povlaky na povrchu sliznice môžu vzniknúť pri plesňovej infekcii sliznice, po popálení alebo poleptaní. S takými léziami je potrebné navštíviť odborníka.

Už nikdy viac bolesti!

Nepodceňujte neutíchajúcu bolesť vášho podbrúšia, môžete mať endometriózu!

P7-120926/1

● Endometrióza

je chronické ochorenie, pri ktorom sa tkanivo podobné výstelke maternice (endometrium) nachádza na inom mieste v tele.

● Endometriózu

trpí približne každá desiatka žena vo svete a výrazne ovplyvňuje jej spoločenský a partnerský život.

Navštívte svojho gynekológa a informujte sa na možnosti liečby.

